

فیبر نوری اینترنت پرسرعت به دستور رهبر حکومت طالبان قطع شده است

۲۶ شهریور ۱۴۰۴ - ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۵

Getty Images

اینترنت فیبر نوری از طرق کابل و وای‌فای با سرعت بالا در خانه‌ها، شرکت‌ها و ادارات دولتی استفاده می‌شود

بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی افغانستان

زمان مطالعه: 5 دقیقه

مقام‌های حکومت طالبان در افغانستان می‌گویند که به دستور رهبرشان، هبت‌الله آخوندزاده، اینترنت فیبر نوری برای «جلوگیری از فساد اخلاقی» قطع شده است. طالبان گفته‌اند که اینترنت فیبری در ولایت‌های بلخ، هلمند و قندهار ممنوع شده است و مسیر جایگزین ایجاد خواهد شد. این در حالی است که براساس گزارش‌ها اینترنت موبایل هنوز در دسترس است.

بی‌بی‌سی دریافته است که تصمیم در مورد قطع اینترنت شبکه فیبر نوری حدود دوهفته پیش در «نشست والی‌ها» با حضور رهبر طالبان در قندهار گرفته شد. والی‌های بلخ، هرات، قندهار، و ننگرهار در آن شرکت کرده بودند.

دیروز همچنین گزارش‌ها حاکی از آن بود که فعالیت بانک‌ها، مؤسسات عمومی و برخی ادارات دولتی به دلیل قطع شدن اینترنت فیبرنوری مختل شده است.

تجار و کسبه ابراز نگرانی کرده‌اند که اگر ممنوعیت اینترنت ادامه یابد، کسب و کارهای آنها به طور جدی آسیب خواهد دید.

بنابر معلومات رسیده از ولایت‌های افغانستان در بیش از ۱۰ ولایت (حدود یک سوم ولایات) در شمال، شرق و جنوب افغانستان اینترنت فیبر نوری قطع شده است.

سخنگویان حکومت طالبان و وزارت مخابرات و تکنولوژی ارتباطی به پرسش‌های بی‌بی‌سی در این خصوص هنوز توضیحی ارائه نکرده‌اند.

قطع اینترنت فیبر نوری از روز دوشنبه (۲۴ شهریور) از ولایت بلخ آغاز شد، حاجی زید، سخنگوی والی بلخ، در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) نوشت: «پس از این، اینترنت از طریق کیبل [شبکه فیبر نوری] وجود ندارد و قطع شده است.»

او افزوده که این اقدام با هدف «جلوگیری از منکرات» صورت گرفته است و امکانات «بدیل» و جایگزین در داخل کشور فراهم خواهد شد.

پربیننده‌ترین‌ها

[تیراندازی در یریتیش کلمبیا کانادا دست کم ۹ کشته و ۲۵ زخمی به‌جا گذاشت](#)
[آیا آمریکا می‌تواند به ایران کمک کند؟ آنچه ایرانیان داخل و خارج از کشور می‌گویند](#)
[الماس‌های آنتورپ؛ چگونه معمای «سرقت قرن» به لطف یک دسته‌جارو، راسو و ساندویچ حل شد](#)
[در آستانه کنفرانس امنیتی مونیخ، نظم جهانی ترامپ بر اروپا سایه انداخته است](#)

فیبر نوری، اینترنت پرسرعت و ارزان را انتقال می‌دهد که به مراتب پهنای‌باند بالاتر و قابلیت اطمینان بیشتر را نسبت به اینترنت ماهواره‌ای و رادیویی دارد.

در سال‌های اخیر، حکومت طالبان پروژه‌های توسعه شبکه فیبرنوری را گسترش داده است که به رشد کسب‌وکارهای دیجیتال، جذب سرمایه‌گذاری‌های فناوری و ایجاد مشاغل آنلاین در افغانستان کمک کرده است.

یک مهندس ساختمان در هرات به بی‌بی‌سی گفت بدون اینترنت پرسرعت فیبری، کار آنها با «رکود» مواجه می‌شود:

«اصلاً تمام کار ما با اینترنت است، نمی‌شود که جدا از اینترنت کار خاصی انجام بدهیم. ما مشتری‌هایی در

خارج از کشور داریم که باید پروژه‌هایشان را بفرستیم، و همچنین تمام سیستم‌های دفتر با اینترنت کار می‌کنند.»

پس از بسته شدن مدارس، مکاتب، مراکز آموزشی و دانشگاه‌ها بر روی دختران، بسیاری از آنها به آموزش آنلاین به عنوان راهی جایگزین رو آورده‌اند. قطع فیبر نوری و شبکه اینترنت پرسرعت نگرانی‌ها درباره ادامه تحصیل دختران را بیشتر کرده است.

موقت یا دائمی؟

یک منبع به بی‌بی‌سی گفت که یک کمیته در کابل، پایتخت، موظف شده است تا روش جایگزینی را برای دراز مدت پیدا کند.

این کمیته همچنین موظف شده است تا مسئله «فیلتر» کردن اینترنت فیبر نوری را نیز به منظور «جلوگیری از منکرات» بررسی کند.

پس از بررسی‌های این کمیته مشخص خواهد شد که آیا ممنوعیت عرضه اینترنت از طریق فیبر نوری در سراسر افغانستان اعمال شود یا با استفاده از فیلترینگ، دسترسی کاربران به محتوای آنلاین طبق نظر مقامات حکومت طالبان کنترل شود.

به گفته یک منبع مطلع، در صورتی که امکان فیلتر موثر این شبکه بنا به نظر رهبر طالبان عملی نشود، ممنوعیت اینترنت پرسرعت ادامه پیدا می‌کند.

با آنکه سخنگوی والی بلخ گفته است که عرضه خدمات اینترنت فیبر نوری به بانک‌ها و گمرکات همچنان ادامه دارد، اما برخی منابع به بی‌بی‌سی گفتند که اینترنت این نهادها هم متاثر شده است.

بانک‌ها، اداره توزیع شناسنامه الکترونیکی و برخی ادارات دیگر برای ارائه خدمات به اینترنت پرسرعت نیاز دارند.

افغانستان از جمله کشورهایی است که دسترسی به محتوای پورن در اینترنت ممنوع است و در سال‌های گذشته نیز فیلتر می‌شده است.

MoCIT

وزارت مخابرات افغانستان

به گفته افراد مطلع، شرکت دولتی «افغان تلکام» پیشتر اینترنت فیبر نوری را فیلتر می‌کرد اما برخی شرکت‌های خصوصی، این اقدام را انجام نمی‌دادند.

در افغانستان شبکه‌های اجتماعی فعال است، اگرچه حکومت طالبان «تیکتاک و بازی پابجی» را منع اعلام کرده است.

هبت‌الله آخوندزاده، رهبر طالبان، نه تلویزیون می‌بیند و نه از اینترنت استفاده می‌کند، گفته می‌شود که او تنها به رادیو گوش می‌دهد.

افغانستان چه قدر فیبر نوری دارد؟

فیبر نوری از هفت نقطه وارد افغانستان می‌شود. شبکه فیبر نوری این کشور به شبکه کشورهای آسیای مرکزی و جنوبی وصل است.

پروژه فیبر نوری در سال ۲۰۰۷ در افغانستان با هزینه ۶۰ میلیون دلار از بودجه دولتی راه‌اندازی شد و «یک تغییر بزرگ» در ارائه خدمات اینترنت پرسرعت، بهبود ارتباط تلفنی داخلی و خارجی و کاهش بهای اینترنت و تلفن بود.

پیش از آن تامین ارتباطات مخابراتی افغانستان از راه ماهواره تامین می‌شد که هزینه زیادی داشت. در سال‌های اخیر توسعه شبکه فیبر نوری در افغانستان به‌عنوان یکی از ستون‌های حیاتی توسعه دیجیتال و اتصال منطقه‌ای مطرح شده است.

افغانستان نقش کلیدی در اتصال اینترنت منطقه‌ای می‌تواند داشته باشد.

بنا به گزارش‌های وزارت مخابرات، شبکه فیبر نوری افغانستان در سال‌های اخیر توسعه چشمگیری داشته است. تا نوامبر ۲۰۲۴ بیش از ۹ هزار کیلومتر کابل فیبر نوری در کشور نصب شده و خدمات فایبر عمدتاً در شهرها و مرکزهای ولایات در دسترس است.

MoCIT

کارگران افغان تلکام در حال کشیدن کابل‌های اینترنت

عظامحمد یاری، معاون بورد اداره تنظیم خدمات مخابراتی افغانستان (اترا)، در ۱۷ دسامبر ۲۰۲۴ گفت که ۲/۸ میلیارد دلار در بخش ارتباطات افغانستان سرمایه‌گذاری شده است. به گفته او، حدود ۲۶ میلیون نفر در افغانستان دسترسی به خدمات مخابراتی دارند و حدود ۱۱۸ هزار نفر در بخش مخابرات کار می‌کنند، و حدود ۳۴ میلیون سیم‌کارت در کشور توزیع شده است.

شرکت‌های مخابراتی دولتی و خصوصی به‌تدریج پروژه‌های توسعه فیبرنوری را در کابل ولایت‌های مختلف اجرا کرده‌اند، و این روند در حال توسعه است.

عنایت‌الله الکوزی، سخنگوی وزارت مخابرات، در ۲۵ اکتبر ۲۰۲۴ گفت «طی سه سال گذشته، بیش از ۱۸۰۰

کیلومتر شبکه فایبر نوری در افغانستان گسترش یافته است. اکنون نیز ۴۸۸ کیلومتر پروژه جدید به تصویب رسیده است که ولایت‌های مختلف را تحت پوشش قرار می‌دهد.»

حدود ۲۶ ولایت افغانستان به اینترنت پرسرعت فایبر نوری متصل شده است.

در دولت سابق افغانستان پروژه اینترنت منطقه‌ای «دیجیتال کاسا» با تمویل و کمک مالی بانک جهانی راه‌اندازی شد که هدف آن توسعه زیرساخت‌های دیجیتال، اتصال منطقه‌ای، و تسهیل حکومت الکترونیکی در منطقه است. نصب حدود ۱۰۰۰ کیلومتر فایبر و تقویت هسته شبکه را در برنامه داشتند.

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی (آی‌تی) برنامه‌ریزی، تصویب پروژه‌ها و سیاست‌گذاری را عهده‌دار است. شرکت مخابراتی دولتی افغان تلکام اجرا و بهره‌برداری از بخش‌هایی از شبکه فایبر را برعهده دارد.

شرکت‌های خصوصی مخابراتی روشن، ام‌تی‌ان، اتصالات و افغان بی‌سیم در بازار خدمات اینترنت خانگی و موبایل نقش دارند.